

aan: Stuurgroep Varik - Heesselt / Tiel - Waardenburg
van: klankbordgroepen Varik - Heesselt en Tiel - Waardenburg
datum: 30 november 2017

Geachte leden van de Stuurgroep,

Op maandag 13 november en woensdag 15 november hebben wij -de klankbordgroepen rivierverruiming Varik-Heesselt en dijkversterking Tiel-Waardenburg- vergaderd over de globaal MER, de Ontwikkelperspectieven en de Rapportage Dijkversterkingsmogelijkheden. In onze afzonderlijke vergaderingen hebben wij onze bevindingen met elkaar gedeeld en zijn er afspraken gemaakt over advisering aan de stuurgroep.

Bewonersperspectief

We constateren dat er uitvoerig onderzoek is verricht naar de milieueffecten die als gevolg van rivierverruiming in combinatie met dijkversterking kunnen optreden. Daarnaast zijn in de geschetste ontwikkelperspectieven kansen om het gebied te versterken in kaart gebracht. Ons beeld is dat er veel informatie op tafel ligt, maar dat de MKBA en het verkeningsrapport nog ontbreken en dat met name rond de hoogwatergeul technische vragen liggen die nog niet volledig beantwoord zijn. Om tot een afgewogen besluit te komen ontbreekt nog het perspectief van de bewoners. In deze brief geven we hiertoe een aanzet, maar we vragen u wel om nader met de bewoners in contact te treden.

Gezamenlijk advies

In januari 2018 neemt u een besluit over het voorkeursalternatief voor de rivierverruiming en dijkversterking. Als gezamenlijke klankbordgroepen willen we u adviseren de volgende argumenten mee te nemen bij dit besluit:

- De (water)veiligheid van de bewoners staat wat ons betreft voorop. In alle gevallen moet er voldaan worden aan de nieuwe landelijke normen en richtlijnen.
- Het is ons opgevallen dat in de Globaal MER de zuidzijde van de Waal niet is meegenomen. Als reden hiervoor wordt aangevoerd dat er harde bestuurlijke en juridische afspraken zijn gemaakt in het kader van de KRW en Natura2000. Dit geeft een zeer onbevredigend gevoel. We roepen u op de bestaande afspraken te heroverwegen om zodoende de noordzijde van de Waal te ontlasten.
- We dringen er op aan duidelijkheid te verstrekken aan de bewoners en vast te houden aan de bestaande planning. Een definitieve besluitvorming in mei 2018 is voor ons van groot belang. De onzekerheid heeft lang genoeg geduurd.
- We vinden een transparant en degelijk onderbouwd besluit van groot belang voor de bewoners.
- De bewoners staan, wat ons betreft, centraal. We roepen u op te kiezen voor een variant met zo min mogelijk (nadelige) gevolgen voor bewoners, ondernemers en (agrarische) bedrijven.
- We hechten aan het zoveel mogelijk behouden van bestaande woningen. Wanneer dit niet mogelijk is, pleiten we er voor dat woningen op de bestaande locatie herbouwd kunnen worden. Hiervoor dient een goede financiële compensatieregeling in het leven geroepen te worden. We staan ook positief tegenover een zorgvuldige en respectvolle inpassing van, indien mogelijk, nieuwe woningen op de dijk.
- Waardevermindering van bestaande huizen moet voorkomen of gecompenseerd worden. Dit laatste kan bijvoorbeeld door middel van een fonds of bovenstaande compensatieregeling.
- We hechten veel waarde aan de bestaande ruimtelijke kwaliteit. Bij de verdere planuitwerking is, wat ons betreft, het ruimtelijk kwaliteitskader van groot belang.

- We constateren dat bij elke keuze de ingreep in het gebied groot zal zijn. We roepen u dan ook op om (ongeachte de keuze voor een bepaalde variant) aanvullend te investeren in de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid van het gebied om zodoende meerwaarde voor de bewoners te creëren.
- We hechten aan duidelijkheid over de uitvoering en de realisatie van de maatregelen. Geef bij uw besluit aan wie er voor welke onderdelen bestuurlijk verantwoordelijk is.
- De hinder en overlast tijdens de uitvoering dient tot een minimum beperkt te worden. Een korte doorlooptijd is één van de mogelijkheden om dit te bereiken.

Klankbordgroep Varik-Heesselt

Vanuit de klankbordgroep Varik-Heesselt willen we u een aantal specifieke zaken voor de rivierverruiming meegeven. De klankbordgroep Varik-Heesselt heeft de alternatieven besproken in haar bijeenkomst van 13 november 2017.

- Een meerderheid van de aanwezigen is voorstander van een alternatief zonder hoogwatergeul. Een minderheid is voorstander van een hoogwatergeul.
- Door een aantal leden wordt de aanleg van een hoogwatergeul disproportioneel voor het gebied geacht. Zij pleiten voor meerdere en kleinere maatregelen verdeeld langs de rivier.
- Meerdere aanwezigen benadrukken het belang van een goede gebiedsontwikkeling in het geval de hoogwatergeul wordt aangelegd. Dit is ook van belang voor toekomstige generaties.
- Een aantal leden pleit voor de beste oplossing, daarbij geadviseerd door de projectorganisatie, omdat dit een complex proces is.

Klankbordgroep Tiel-Waardenburg

Vanuit de Klankbordgroep Tiel-Waardenburg, willen we u nog een aantal specifieke zaken voor de dijkversterking meegeven. Deze zaken zijn besproken tijdens de bijeenkomst van 15 november 2017:

- De vorige dijkversterking was 20 jaar geleden. Dit is wat ons betreft veel te kort geleden. We willen u dan ook vragen de nieuwe dijken toekomstbestendig te ontwerpen. Dat betekent in onze optiek dat de dijken, na realisatie, voor de komende decennia op orde zijn.
- Uit de stukken komt naar voren dat bij dijkversterking compensatie nodig is voor natuur. We vragen u creatief te zoeken naar natuurcompensatie binnen de varianten voor rivierverruiming die nu voorliggen, zowel binnendijs als buitendijs.
- We vragen u bij de verdere uitwerking van de dijk de direct betrokken bewoners te betrekken. Niet alleen op individueel niveau, maar ook op dijkvak niveau.

Communicatie

Tot slot vragen beide klankbordgroepen uw aandacht voor de communicatie met de omgeving. Deze dient zorgvuldig, respectvol en eensluidend te zijn. Tevens roepen we op om vanuit uw organisaties te (blijven) zoeken naar de dialoog met de omgeving. Een steunpunt in het gebied, waar de bewoners met vragen heen kunnen gaan, kan hierbij een goede verbindende schakel zijn.

Namens de klankbordgroepen Tiel-Waardenburg en Varik-Heesselt.

Met vriendelijke groet,

Marianne Kallen-Morren
Voorzitter Klankbordgroep TiWa en VaHe